

A nyelvi és zenei nevelés kulturális sajátosságai nepáli és magyarországi gyakorló iskolákban

Szabadi Magdolna¹ – Rádi Orsolya Márta² – Lochan Rijal³

Absztrakt:

Jelen tanulmány alapját egy 2020-ban megvalósult nepáli tanulmányút tapasztalatai képezik. A szakmai együttműködés a Kathmandu University Department of Music intézményéhez kötődött, amely Lochan Rijal irányítása alatt működik. Az intézmény oktatási filozófiájának középpontjában a Nepálban jelen lévő sokszínű zenei hagyományok megőrzése és továbbörökítése áll, különös tekintettel a hallgatók aktív bevonására. Vizsgálatunk középpontjában a tantervi dokumentumok bemutatása állt, amelynek során nem elsősorban jogszabályi összehasonlításra törekedtünk, hanem az egyes intézmények helyi tanterveinek kontextuális értelmezésére. Ennek megfelelően az összehasonlítás az ELTE Gyertyánffy István Gyakorló Általános Iskola, valamint a Kathmandu University High School tanterveire terjedt ki. A bemutatás fókuszában az anyanyelv, illetve a zenei anyanyelv megjelenése állt. A vizsgált dokumentumok alapján mindkét intézmény hangsúlyozza az oktatási nyelv (magyar, illetve nepáli) kiemelt szerepét, különös tekintettel a tanulók szóbeli és írásbeli kompetenciáinak fejlesztésére. Ugyanakkor lényeges különbség figyelhető meg az oktatási gyakorlatban. Míg az ELTE gyakorló iskolájában az angolul anyanyelvi szinten beszélő pedagógus jelenléte nem jellemző, addig a nepáli intézményben a pedagógusok többsége anyanyelvi szinten használja az oktatási nyelvet. A zenei nevelés mindkét tantervben megjelenik, azonban nem a zenei nyelv explicit oktatása, hanem a tanulók általános zenei kompetenciáinak fejlesztése, valamint a zenei hagyományok megismerése kerül előtérbe. További közös pontként azonosítható, hogy mind az ELTE Tanító- és Óvóképző Kar, mind a Kathmandu University szoros kapcsolatot ápol saját gyakorló intézményeivel, amelyek a pedagógusképzésben részt vevő hallgatók szakmai gyakorlatának elsődleges színterei.

Kulcsszavak:

tantervelemzés, zenepedagógia, kultúra, Kodály-koncepció

¹ Eötvös Loránd Tudományegyetem Tanító- és Óvóképző Kar Ének-zenei Tanszék; szabadi.magdolna@tok.elte.hu;

² Eötvös Loránd Tudományegyetem Tanító- és Óvóképző Kar Neveléstudományi Tanszék; radi.orsolya@gmail.com;

³ Kathmandu University Department of Music; lochan.rijal@ka.edu.np

Bevezetés

A tanulmány alapját egy 2020-ban megvalósult nepáli tanulmányút tapasztalatai képezik. A vizsgálat célja a nepáli iskolarendszer és a magyarországi oktatási gyakorlat közötti hasonlóságok és különbségek feltárása volt, különös tekintettel az általános iskola alsó tagozatára. A kutatás fókuszában a nyelvi nevelés és a zeneoktatás sajátosságainak vizsgálata állt.

A szakmai együttműködés a Kathmandu University Department of Music intézményéhez kötődött, amely aktívan részt vesz oktatási, kutatási és fejlesztési tevékenységekben. Az intézmény szakmai irányítását Lochan Rijal látja el, akinek pedagógiai és művészeti koncepciója a nemzeti identitás erősítésére, a néphagyományok megőrzésére, valamint a zenei önkifejezés széles körű hozzáférhetőségének biztosítására épül. E szemlélet hangsúlyozza a fejlődési sajátosságok figyelembevételét, a fokozatosság elvét, valamint a holisztikus személyiségfejlesztést. Az említett elvek több ponton párhuzamba állíthatók a kodályi pedagógiai koncepció alapvetéseivel.

A tereptapasztalatok során lehetőség nyílt a Kathmandu University High School működésének megismerésére. Az intézmény az egyetemhez kapcsolódó, gyakorlóiskolai funkcióval is rendelkező magániskola, amely bentlakásos formában működik, és a brit tantervi rendszer elemeit alkalmazza. Az oktatás magas szintű követelményrendszerre épül.

Nepál nyelvi és kulturális környezete sajátos összetettséget mutat. Az angol nyelv széles körben használt, emellett az etnikai kisebbségek nyelvei is jelen vannak a mindennapi kommunikációban. Az írásrendszer alapját a devanágari írás képezi. A kulturális hagyományokat meghatározó vallási rendszerek közül kiemelkedő szerepet tölt be a hinduizmus és a buddhizmus, amelyek jelentős hatást gyakorolnak az oktatás és a művészeti nevelés tartalmaira is.

A nepáli kulturális és zenei sajátosságok feltárásában Lochan Rijal szakmai iránymutatása meghatározó szerepet játszott. A tantervi dokumentumok elemzését Rádi Orsolya Márta végezte, míg a magyarországi zenei gyakorlat bemutatásában Turmezeyné Heller Erika és Szabadi Magdolna működött közre. Kerekes Valéria gyakorlati foglalkozása során demonstrálta, hogy a nyelvi közvetítés hiánya mellett is megvalósítható hatékony tudásátadás (Kádár & Kerekes, 2017).

A tanulmány elméleti és kulturális kerete

Nepál zenei hagyományai alapvetően szóbeli átadás útján öröklődnek generációról generációra. A zenei gyakorlat egy része közösségi éneklés formájában maradt fenn, míg más elemek speciális társadalmi csoportokhoz, például zenészkasztokhoz vagy vándor előadókhoz kötődnek. A zenei reper-toár szorosan kapcsolódik a mindennapi élet eseményeihez, így megjelenik

a mezőgazdasági munkákhoz, vallási szertartásokhoz, ünnepekhez és társas interakciókhoz (például udvarlás, közösségi játékok) kapcsolódó énekekben.

A hagyományos zenei kultúra fennmaradását nehezíti, hogy a 19. század közepén a kolostori könyvtárak jelentős részének pusztulása következtében az írásos források nagy része megsemmisült. Ennek következtében a zenei örökség jelentős hányada ma is az élő emlékezetben őrződik (Pradhan, Kadel & Blackstock, 2017; Brown, 2018; Panta, 2018; Prajapati, 2018).

A zeneoktatás rendszerében meghatározó szerepet tölt be a mintakövetésen alapuló tanulás, amely kevésbé támaszkodik formalizált, tudományos keretekre. E jelenség párhuzamba állítható Kodály Zoltán azon megállapításával, miszerint az oktatási tartalom nem minden esetben tükrözi megfelelően a nemzeti kulturális értékeket. Nepál esetében ez abban is megmutatik, hogy a tanulók zenei fejlődése nagymértékben a pedagógusok egyéni szakmai kompetenciáitól függ, miközben a nyilvános zenei megjelenési lehetőségek korlátozottak.

A zenei képzés több intézményben is elérhető, például a Tribhuvan University keretein belül, ahol elsősorban népzenei és indiai zenei képzés folyik, valamint különböző zeneiskolákban és képzőhelyeken. A hagyományos hangszerek közül kiemelhető a sarangi (1. ábra), a tabla, a madal és a fuvola.

1. ábra

A sarangi

(Forrás: <https://www.freepik.com/vectors/nepali-sarangi>)

A nyelvi nevelés területén az angol nyelv kiemelt szerepet tölt be, amely történeti és társadalmi okokra vezethető vissza. Az oktatási rendszer az Education Act (1971/2028) szabályozásához illeszkedik, és hangsúlyt fektet a kreativitás, a problémamegoldás és a kritikai gondolkodás fejlesztésére. Nepál oktatási rendszere alap-, közép- és felsőfokú szintekre tagolódik, az alap- és középfokú oktatás kötelező és térítésmentes.

A gyermeknevelés kulturális meghatározottsága szintén jelentős. A családi és közösségi struktúrák, az idősebb generáció tisztelete, valamint a vallási rítusok (például névadási és beavatási szertartások) fontos szerepet játszanak a szocializáció folyamatában. A nevelési stílusok tekintetében a hagyományosan domináns tekintélyelvű megközelítés mellett egyre inkább megjelenik a támogatóbb, autoritatív szemlélet (Evason, 2017; Adhikari et al., 2025).

Tantervek bemutatása

A vizsgálat során elsődleges célunk a tantervi dokumentumok kontextuális értelmezése volt. Elemzésünk nem a magyarországi köznevelési szabályozás és a nepáli Education Act összehasonlítására irányult, hanem az intézményi szintű tantervek sajátosságainak feltárására. Ennek megfelelően az ELTE Gyertyánffy István Gyakorló Általános Iskola, valamint a Kathmandu University High School helyi tanterveit tekintettük át, különös tekintettel az anyanyelvi nevelés, az idegen nyelv (angol), valamint a zenei nevelés megjelénésére.

Mindkét intézmény sajátossága, hogy a köznevelési feladatok ellátása mellett szoros kapcsolatban áll a felsőoktatással, és gyakorlóként szolgál a pedagógusképzésben részt vevő hallgatók számára. Ennek megfelelően szakvezetői funkciót is betöltenek, amely meghatározza pedagógiai működésüket. Az intézmények pedagógiai programjai és helyi tantervei nyilvánosan hozzáférhetők (ELTE Gyertyánffy István Gyakorló Általános Iskola [ELTE Gyertyánffy], 2021; (Kathmandu University High School [KUHS], 2024).

A vizsgált intézmények pedagógiai környezete

A Kathmandu University High School az egyetemhez kapcsolódó, gyakorlóiskolai funkcióval rendelkező bentlakásos intézmény, amely a brit tantervi rendszer elemeit integrálja. Az alapozó szakasz öt évfolyamból áll (előkészítő évfolyam, majd 2-5. évfolyam), évfolyamonként egy osztállyal, átlagosan 30 fős létszámmal. Az alsóbb évfolyamokon az oktatás túlnyomórészt osztálytanítói rendszerben zajlik, míg a felsőbb évfolyamokon szaktanárok tanítanak.

Az intézmény infrastrukturális adottságai kedvezőek, az évfolyamok elkülönített épületrészekben működnek, önálló udvari és kerti terekkel. Az iskola sportlétesítményekkel és speciálisan kialakított zenei terekkel – zene-szobával, gyakorlókörhellyiségekkel és stúdióval – is rendelkezik (lásd a 2. ábrát).

2. ábra

Osztálytermi illusztráció, Kathamandu

Az ELTE Gyertyánffy István Gyakorló Általános Iskola alsó tagozata négy évfolyamból áll, évfolyamonként két osztállyal, 25- 30 fős osztálylétszámmal. Az alsó tagozatos képzés külön épületben zajlik, az intézmény az ELTE Tanító- és Óvóképző Kar infrastruktúrájával részben közös tereket használ. A közeli zöldterületek (például a Gesztenyés kert) lehetőséget biztosítanak a tanórai és tanórán kívüli tevékenységek kiterjesztésére.

Az iskola zenei neveléséhez szükséges infrastruktúrával rendelkezik, beleértve a külön zenei termeket és hangszereket, ugyanakkor a zenei foglalkozások nem kizárólag dedikált terekben valósulnak meg.

Anyanyelvi és idegen nyelvi nevelés a tantervekben

A Kathmandu University High School tanterve tömör formában rögzíti a nyelvi nevelés alapelveit, kiemelve a nepáli és az angol nyelv egyenrangú szerepét. A nepáli nyelv történetileg a szanszkritból fejlődött ki, és irodalmi hagyománya hosszú ideig elsősorban szóbeli formában létezett. A nepáli nyelvű irodalom fejlődésében meghatározó szerepet játszott Bhanubhakta Acharya, aki a Ramayana nepáli nyelvű feldolgozásával jelentős hatást gyakorolt az írott kultúra kialakulására (Baral, 2021; Ghimire & Joshi, 2025).

Az írásrendszer alapját a devanágari képezi, amely fonetikai elven szerveződő, szótagíró rendszer. Az írás- olvasás elsajátítása az oktatás korai szakaszában történik, és általában két évet vesz igénybe (Daniels & Bright, 1996; Fodor, 1999).

A nyelvtanítás módszertana erőteljesen épít az interaktív, vizuális és játékos tanulási formákra. A betűfelismerést és írástanulást különböző didaktikai eszközök, például képes kártyák, digitális alkalmazások és mesék támogatják, míg a hallás utáni megértést zenei és ritmikus elemek erősítik.

Az ELTE Gyertyánffy István Gyakorló Általános Iskola pedagógiai programjában az anyanyelvi nevelés központi szerepet tölt be, amely a tanulási képességek fejlesztésének alapját képezi. A magyar nyelv és irodalom tantárgy célja nem csupán az írás- olvasás elsajátítása, hanem a szövegértési, szövegalkotási és kritikai gondolkodási kompetenciák fejlesztése is (Rádi, 2018).

Az alsó tagozaton az írás-olvasás tanulása után a hangsúly a különböző információforrások kezelésére, a szövegek értelmezésére és az önálló tanulási stratégiák kialakítására helyeződik. A pedagógiai gyakorlat integrálja a hagyományos és a korszerű módszereket, és kiemelt szerepet tulajdonít az élményalapú tanulásnak, valamint a kreatív írás fejlesztésének.

Az intézmény pedagógiai programjában hangsúlyos az olvasóvá nevelés, a kulturális értékek közvetítése, valamint az alkotó tevékenységek támogatása. Az óvoda- iskola átmenet megkönnyítését célzó programok szintén kiemelt szerepet kapnak (Gödény & Lóczy, 2018).

A látogatott iskolák tantervében az angol nyelv megjelenése az 1–4. (5.) évfolyamon

A Kathmandu University High School tanterve az angol nyelv oktatására vonatkozóan tömör iránymutatásokat fogalmaz meg, ugyanakkor egyértelműen kijelöli annak kiemelt szerepét. Az angol nyelv a globális kommunikáció eszközeként jelenik meg, amely a tanulók nemzetközi együttműködésre és versenyképességre való felkészítését szolgálja. A nyelvoktatás módszertana korszerű megközelítésekre épül, különös tekintettel az élményalapú tanulásra, valamint a digitális eszközök alkalmazására.

A tanulási folyamat nem korlátozódik tankönyvi keretekre, hanem különböző tevékenységformák, mint például kreatív írás, dramatizálás és projekt-feladatok révén valósul meg. Az oktatás kezdeti szakaszában a szóbeliség dominál, míg az írásbeliség fokozatosan, a későbbi évfolyamokon jelenik meg. A fejlesztés középpontjában a négy alapkészség áll, amely később kiegészül a kritikai gondolkodás és az akadémiai nyelvhasználat elemeivel.

Az ELTE Gyertyánffy István Gyakorló Általános Iskola idegen nyelvi nevelési programja tudatosan felépített, készségfejlesztő szemléletet képvisel. Célja, hogy a tanulók képesek legyenek kommunikációs szándékaik megvalósítására, valamint nyelvtudásuk gyakorlati alkalmazására különböző élethelyzetekben. A nyelvtanulás már az alsó tagozaton, játékos, élményközpontú formában megkezdődik, majd a 3. évfolyamtól szervezett keretek között, csoportbontásban folytatódik.

A pedagógiai gyakorlat hangsúlyt fektet a kooperatív tanulásra, a projekt-módszer alkalmazására és a kulturális ismeretek közvetítésére. A tanulók nyelvi fejlődését tanórán kívüli programok és kulturális események is támogatják. A program hosszabb távú célja, hogy a tanulók a tanulmányaik végére elérjék a középfokú nyelvi kompetenciaszintet.

Mindkét intézmény kiemelten kezeli az angol nyelv oktatását, azonban eltérő hangsúlyok mentén. Míg a Kathmandu University High School esetében az angol nyelv a nemzetközi orientáció és az élményalapú tanulás kontextusában jelenik meg, addig az ELTE gyakorló iskolájában egy strukturált, fokozatosan építkező, készségfejlesztő pedagógiai rendszer részeként értelmezhető.

A látogatott iskolák tantervében a zenei anyanyelv megjelenése az 1–4. (5.) évfolyamon

A Kathmandu University High School tantervében a zenei nevelés a személyiségfejlesztés szerves részeként jelenik meg. A zene elsősorban a tanórán kívüli, strukturált művészeti tevékenységek, mint például dráma és tánc keretében kap hangsúlyt, elősegítve az önkifejezés és a kreativitás fejlődését. Az oktatás élményközpontú megközelítésre épül, amelyben a tanulók életkoruknak megfelelően válogatott zenei anyagon keresztül ismerkednek meg a nepáli népzenei hagyományokkal és a modern zenei irányzatokkal.

A zenei fejlesztés során figyelembe veszik a tanulók életkori sajátosságait, valamint a zenei elemek, mint például hangmagasság, ritmus, hangminőség fokozatos elsajátítását. A tanulási folyamatot gyakran egészítik ki művészeti versenyek és fellépési lehetőségek, amelyek ösztönzik az aktív részvételt. A tánc szintén kiemelt szerepet kap, elsősorban a ritmusérzék és a testtudat fejlesztésében. A zenei kultúra szorosan kapcsolódik a társadalmi és vallási hagyományokhoz, és az oktatásban is megjelenik e kulturális beágyazottság.

A pedagógiai gyakorlat ugyanakkor kevésbé épít strukturált, diszciplináris tananyagszervezésre, ami kihívásokat jelenthet a különböző zenei előképzettségű tanulók integrációja szempontjából (Dalzell, 2015). Emellett a zenei képzés intézményi és rendszerszintű korlátai- például a képesítések nemzetközi elismertetésének nehézségei- szintén befolyásolják a terület fejlődési lehetőségeit.

Az ELTE Gyertyánffy István Gyakorló Általános Iskola pedagógiai programjában a zenei nevelés a művészetekkel történő nevelés koncepciójába illeszkedik. A cél nem művészek képzése, hanem a művészetek iránt nyitott, befogadó attitűddel rendelkező személyiségek fejlesztése. A zenei tevékenységek hozzájárulnak a komplex személyiségfejlődéshez, valamint más tantárgyak tanulási eredményességéhez is (Rádi, 2018).

Az intézmény zenei nevelési gyakorlata Kodály Zoltán pedagógiai elveire épül. Ennek megfelelően a tanulási folyamat a magyar népzenei hagyományokra alapoz, és az aktív zenélésre, elsősorban az éneklésre helyezi a hangsúlyt. A zenei ismeretek elsajátítása fokozatosan, a tanulók életkori sajátosságaihoz igazodva történik: a tapasztalati tanulást követi az elméleti tudatosítás. A relatív szolmizáció, a ritmikai fejlesztés és a mozgáselemek integrálása egyaránt a zenei hallás és a zenei gondolkodás fejlődését szolgálja (Choksy, 1981, 1999; Forrai, 2020; Kodály, 1906, 1925, 1947, 1951, 1962).

Míg a Kathmandu University High School zenei nevelése elsősorban élményalapú, kulturálisan beágyazott és kevésbé formalizált keretek között valósul meg, addig az ELTE gyakorló iskolájában egy strukturáltabb, pedagógiai koncepcióra épülő, tudatosan felépített zenei anyanyelvi nevelés jelenik meg.

Az egyetemhez kapcsolódó gyakorlóiskolai funkció a vizsgált intézményekben

A Kathmandu University High School a Kathmandu University gyakorlóiskolájaként működik, szoros együttműködésben az egyetem pedagógusképzésért felelős szervezeti egységeivel. A tanárképzés részeként a hallgatók számára kötelező szakmai gyakorlatot és hospitálást írnak elő, amelyet mentorált formában valósítanak meg. A mentorprogram keretében a szakmai vezetők óralátogatásokon keresztül nyújtanak visszajelzést, támogatva a pedagógusjelöltek módszertani fejlődését.

Az intézmény rendszeresen szervez szakmai műhelyeket és tréningeket a hallgatók és pályakezdő pedagógusok számára, valamint nemzetközi progra-

mokhoz is kapcsolódik (például önkéntes és gyakornoki együttműködések révén). Az egyetemmel való kapcsolat nemcsak a szakmai fejlődést segíti, hanem hozzájárul a hallgatók társadalmi felelősségvállalásának erősítéséhez is.

Az ELTE Gyertyánffy István Gyakorló Általános Iskola a ELTE Tanító- és Óvóképző Kar gyakorlóhelyeként működik, elsődlegesen a tanító szakos hallgatók gyakorlati képzésének színtereként. A hallgatók többféle gyakorlatban vesznek részt, amelyek lefedik a megfigyelési, tanítási és komplex pedagógiai tevékenységeket. A képzés során lehetőség nyílik az alsó tagozatos tanítási folyamatok megismerésére, valamint az iskolai élet különböző területeinek átfogó tanulmányozására.

A gyakorlati képzés részét képezik a zárótanítások, amelyek a hallgatók szakmai felkészültségének értékelésére szolgálnak. Emellett speciális pedagógiai területek – például differenciáló pedagógia vagy művészeti nevelés – megfigyelésére és gyakorlására is lehetőség nyílik. A gyakorlóiskolai működés alapját a szakvezetők és hallgatók közötti folyamatos szakmai együttműködés képezi.

Összegzés

A vizsgálat során a nepáli és a magyarországi gyakorlóiskolai környezet összehasonlításával képet kaptunk a nyelvi és zenei nevelés, valamint a pedagógusképzéshez kapcsolódó intézményi gyakorlatok főbb sajátosságairól. A Kathmandu University High School és az ELTE Gyertyánffy István Gyakorló Általános Iskola tanterveinek elemzése alapján megállapítható, hogy mindkét intézmény kiemelt figyelmet fordít az anyanyelvi kompetenciák fejlesztésére, különös tekintettel a szóbeli és írásbeli készségekre.

Lényeges különbség mutatkozik ugyanakkor az angol nyelv szerepében. A nepáli intézményben az angol az oktatás korai szakaszától kezdve hangsúlyosan, a hivatalos nyelvvel közel azonos súllyal jelenik meg, míg a magyarországi gyakorlatban fokozatosabb bevezetés jellemző. Az anyanyelvi beszélők jelenléte szintén eltérően alakul. A nepáli környezetben ez általánosabb, míg a hazai intézményben nem meghatározó tényező.

A zenei nevelés mindkét intézményben fontos szerepet tölt be, elsősorban a tanulók zenei kompetenciáinak fejlesztése és a kulturális hagyományok közvetítése révén. A pedagógiai gyakorlatban közös elem az élményalapú, tevékenységközpontú megközelítés, amely figyelembe veszi az életkori sajátosságokat és a fokozatosság elvét.

Mindkét intézmény esetében meghatározó a gyakorlóiskolai funkció, amely biztosítja a pedagógusjelöltek számára a gyakorlati tapasztalatszerzés lehetőségét. Az iskolák így nemcsak köznevelési intézményként, hanem a pedagógusképzés és a szakmai fejlődés fontos színtereiként is értelmezhetők.

A tanulmányút Erasmus + kreditmobilitási pályázati támogatással valósult meg.

Irodalom

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről. *Magyar Közlöny*, 2011/162. Letöltve 2024.03.16. <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100190.tv>
- Adhikari, S., Rana, H., Joshi, M. P., Cheng, S., Castillo, T., & Huang, K. Y. (2025). Parental wellbeing, parenting, and child mental health in families with young children in Arghakhanchi, Nepal. *BMC pediatrics*, 25(1), 6. <https://doi.org/10.1186/s12887-024-05358-x>
- Baral, R. K. (2021). Problems and challenges in higher education reforms in Nepal. *TU Bulletin Special Issue*, 134–152. https://www.researchgate.net/publication/353446525_Problems_and_challenges_in_higher_education_reforms_in_Nepal
- Brown, M. (2018). *From Pungyen to Palyul: Recentering Identities Through Alliance and Musiteljesítetik.layan Nepal* (Doctoral dissertation, University of Colorado). <https://www.proquest.com/openview/3bd6c27074023c9385e0cabacaea2a85/1?pq-origsite=gscholar&cbl=18750> (2024.03.16.)
- Choksy, L. (1981). *The Kodály Context: Creating an Environment for Musical Learning*. Prentice-Hall.
- Chosky, L. (1999). *The Kodály Method I: Comprehensive Music Education, 1. Edition*. Prentice- Hall.
- Dalzell, V. M. (2015). *Freedom, margins and music: Musical discourses of Tharu ethnicity in Nepal*. (Doctoral dissertation, University of California). <https://www.proquest.com/openview/53bb9fc6eddaef91aba1e9868ec9dddb/1?pq-origsite=gscholar&cbl=18750> (2024.03.16.)
- Daniels, P. T., & Bright, W. (1996, szerk.). *The world's writing systems*. Oxford University Press.
- Education Act, 2028 (1971). *Nepal Law Commission*. <https://lawcommission.gov.np/> (2024.03.16.)
- ELTE Gyertyánffy István Gyakorló Általános Iskola. (2021). *Pedagógiai program*. <https://gyertyanffy.elte.hu/dstore/document/6193/Pedag%C3%B3giai%20Program%202021%20v%C3%A9gleges,%20al%C3%A1%C3%ADrt.pdf> (2024.03.16.)
- Evason, N. (2017). *Nepalese Culture*. Family. Cultural Atlas. <https://culturalatlas.sbs.com.au/nepalese-culture/nepalese-culture-family> (2024.03.16.)
- Fodor, I. (Ed.) (1999). *A világ nyelvei*. Akadémia Kiadó.
- Forrai, K. (2009). *Ének az óvodában*. Móra Könyvkiadó.
- Ghimire, M., & Joshi, J. N. (2025). Nepal's educational system and its impact on policy and governance: An editorial. *SP Swag: Sudur Pashchim Wisdom of Academic Gentry Journal*, 2(1), 1–7. <https://doi.org/10.69476/sdpr.2025.v02i01.001>
- Gödény, G. A., & Lózsai, T. (2018). Olvasáspedagógiai tanulmányok (Lózsai Tamás). *Anyanyelv-pedagógia*, 11(3), 72–74. <https://doi.org/10.21030/anyp.2018.3.6>

- Kádár, A., & Kerekes, V. (2017). *Mesepszichológia a gyakorlatban: Az önbecsülés és a küzdőképesség megalapozása gyermekkorban*. Kulcslyuk Kiadó.
- Kathmandu University High School. (é. n.). *Curriculum*. <https://kuhs.edu.np/curriculum/> (2024.03.16.)
- Kodály, Z. (1906). *A magyar népdal strófa-szerkezete*. Nyelvtudományi Közlemények 36.
- Kodály, Z. (1925). *A magyar népzene*. Zeneközlöny.
- Kodály (1947). *A magyar népzene*. Királyi Magyar Egyetemi Nyomda.
- Kodály, Z. (1951). *A magyar népzene*. Vargyas, L. (Eds.), Példatár. Editio Musica Budapest Zeneműkiadó.
- Kodály, Z. (1962). 333 Olvasógyakorlat. Bevezető a magyar népzenebe. Kottás-betűs kiadás. Editio Musica Budapest Zeneműkiadó.
- Panta, S. (2018). *Gurung music of ghyachchok*. (Doctoral dissertation, Kathmandu University). https://www.academia.edu/112478838/Gurung_Music_of_Ghyachchok_Sangam_Panta (2024.03.16.)
- Pradhan, S., Kadel, R., & Blackstock, N. (2017. 03. 01). Rescuing precious recordings of Nepal's folk music heritage. *Endangered Archives Blog*, British Library. <https://blogs.bl.uk/endangeredarchives/2017/03/nepal-folk-music-heritage.html> (2024.03.16.)
- Prajapati, S. R. (2018). *Traditional, folk, fusion, and confusion: music and change in the Newar communities of Nepal* (Doctoral dissertation, University of Washington).. <https://digital.lib.washington.edu/researchworks/items/7ce93417-62be-40aa-8c80-39a730e29bda> (2024.03.16.)
- Rádi, O. M. (2018). *A hatékony tanítás-tanulás értelmezése a kompetencia alapú oktatás (fejlesztés) elméletében és gyakorlatában*. Tanító online. Adoc-Semic Kiadói Kft.

Cultural aspects of language and music education in schools in Nepal and Hungary

This study is based on the experiences gained during a study trip to Nepal in 2020. Professional collaboration was established with Kathmandu University's Department of Music, headed by Lochan Rijal. The institution's educational philosophy focuses on preserving and transmitting Nepal's rich and diverse musical heritage with particular emphasis on the active involvement of students. The study primarily aims to present and interpret curriculum documents. Rather than conducting a legal or policy-level comparison, the analysis focuses on the contextual interpretation of local curricula. Accordingly, the comparison examines the curricula of the ELTE Gyertyánffy István Practice Primary School and the Kathmandu University High School. The analysis concentrates on the role of the mother tongue and the concept of "musical mother tongue." The documents studied indicate that both institutions emphasize the importance of the language of instruction (Hungarian and Nepali, respectively), particularly in developing students' oral and written competencies. At the same time, notable differences can be observed in educational practice. While native-level English-speaking teachers are not typical in the Hungarian practice school, the majority of teachers in the Nepali institution use the language of instruction at a native level. Music education is present in both curricula; however, the focus is not on the explicit teaching of musical language, but rather on the development of general musical competencies and the understanding of musical traditions. A further common feature is that both the ELTE Faculty of Primary and Preschool Education and Kathmandu University maintain close relationships with their affiliated practice schools, which serve as primary sites for student teachers' teaching practice.

Keywords:

curriculum analysis, music education; culture, Kodály concept